EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 26.7.2021
COM(2021) 418 final

2021/0235 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne af deltagerne i arrangementet vedrørende offentligt støttede eksportkreditter i den skriftlige procedure for så vidt angår en revision af sektoraftalen om eksportkreditter til projekter vedrørende kulfyret elproduktion i bilag VI til arrangementet

BEGRUNDELSE

1. FORSLAGETS GENSTAND

Dette forslag vedrører en afgørelse om fastlæggelse af den holdning, som Kommissionen skal indtage på Den Europæiske Unions vegne i forbindelse med revisionen af sektoraftalen om projekter vedrørende kulfyret elproduktion, også kaldet sektoraftalen vedrørende kulfyret elproduktion ("sektoraftalen"), som findes i bilag VI til arrangementet vedrørende offentligt støttede eksportkreditter ("arrangementet").

Deltagerne i arrangementet drøfter i øjeblikket en ajourføring af sektoraftalen på grundlag af et forslag fra Den Europæiske Union, som blev fremsat den 21. april 2021 ("forslaget"). I forslaget opfordres deltagerne til at tilpasse arrangementet til deres fælles klimamål — idet alle deltagere har undertegnet Parisaftalen — ved at ændre reglerne i sektoraftalen, så enhver mulighed for støtte i form af offentligt støttede eksportkreditter og bunden bistand i henhold til arrangementets regler for eksport af kulfyrede kraftværker og tilknyttede projekter ophører.

Da der er fokus på klimarelaterede spørgsmål — og mere specifikt spørgsmålet om udfasning af kul til elproduktion — vil deltagerne kunne nå til enighed om dette spørgsmål forud for COP26 i november 2021. Navnlig opfordrer formanden for COP26 indtrængende landene til at bevæge sig væk fra kulfyrede kraftværker, og den 21. maj 2021 forpligtede G7-landene sig til at sætte en stopper for ny direkte statsstøtte til uformindsket international kulfyret kraftvarmeproduktion inden udgangen af 2021, herunder gennem officiel udviklingsbistand, eksportfinansiering, investeringer og finansiel og handelsfremmende støtte. For at Den Europæiske Union fortsat kan vise sine stærke ambitioner, er det afgørende, at Unionen er rede til at tage stilling til en eventuel aftale om dette spørgsmål i god tid inden COP26, der finder sted fra den 1. til den 12. november 2021.

2. BAGGRUND FOR FORSLAGET

2.1. Arrangementet vedrørende offentligt støttede eksportkreditter

Arrangementet er en gentlemanaftale mellem Unionen, USA, Canada, Japan, Korea, Norge, Schweiz, Australien, New Zealand, Tyrkiet og Det Forenede Kongerige, som har til formål at fastlægge en ramme for en ordnet anvendelse af offentligt støttede eksportkreditter. I praksis vil det sige, at der skabes lige vilkår (hvorved konkurrencen er baseret på de eksporterede varers og tjenesteydelsers pris og kvalitet og ikke på de finansielle betingelser, der stilles), samtidig med at der ydes en indsats for at fjerne subsidier og handelsforvridninger i forbindelse med offentligt støttede eksportkreditter. Arrangementet, der trådte i kraft i april 1978, er af ubegrænset varighed, og er, selv om OECD's sekretariat yder administrativ bistand hertil, ikke et OECD-dokument[1].

Arrangementet ajourføres regelmæssigt for at tage hensyn til udviklinger på finansmarkedet og inden for politikområder, der berører ydelsen af offentligt støttede eksportkreditter. Arrangementet er blevet gennemført ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1233/2011[2][3]og dermed gjort juridisk bindende i Unionen. Revisioner af vilkår og betingelser i

---

1 Som defineret i OECD-overenskomstens artikel 5.

2 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1233/2011 af 16. november 2011 om anvendelse af visse retningslinjer for offentligt støttede eksportkreditter og om ophævelse af Rådets afgørelse 2001/76/EF og 2001/77/EF (EUT L 326 af 8.12.2011, s. 45).

3 Tidligere udgaver af OECD-arrangementet er allerede blevet gennemført i EU-retten ved afgørelser truffet af Rådet.

arrangementet indarbejdes i EU-retten ved delegerede retsakter i henhold til artikel 2 i denne forordning.

2.2. Deltagerne i arrangementet vedrørende offentligt støttede eksportkreditter

Europa-Kommissionen repræsenterer Unionen på møderne med arrangementets deltagere samt i deltagernes skriftlige beslutningsprocedurer. Beslutninger om ændringer af arrangementet træffes ved konsensus. Unionens holdning vedtages af Rådet og drøftes af medlemsstaterne i Rådets arbejdsgruppe om eksportkreditter[4].

2.3. Den påtænkte retsakt, som skal vedtages af deltagerne i sektoraftalen

Deltagerne blev oprindeligt enige om sektoraftalen i 2016 for at tilskynde eksportører og købere til at bevæge sig væk fra laveffektive kulfyrede kraftværker. Sektoraftalen består af sektorspecifikke regler ud over arrangementets horisontale vilkår og betingelser. Den giver kun mulighed for at finansiere store kraftværker (over 500 MW) med "ultra-superkritisk teknologi" eller med en lav emissionsintensitet (under 750 g CO2/kWh af den producerede elektricitet) og begrænser finansieringen af mindre kraftværker, der ikke opfylder standarderne for høj effektivitet, til de lande, der er berettiget til midler fra Den Internationale Udviklingssammenslutning.

Sektoraftalen indeholder en revisionsklausul med det formål at styrke dens vilkår og betingelser yderligere. I artikel 6, litra a), hedder det, at "Denne sektoraftale revideres senest den 30. juni 2020 med det formål yderligere at styrke dens vilkår og betingelser i en anden fase, der indledes senest den 1. januar 2021, med henblik på at bidrage til det fælles mål om at imødegå klimaændringer og fortsætte udfasningen af offentlig støtte til kulfyrede kraftværker, herunder med henblik på at reducere brugen af mindre effektive kulfyrede kraftværker". Navnlig hedder det i artikel 6, litra b), at "Revisionen skal tage hensyn til: 1) de seneste rapporter om klimaforskning og konsekvenserne for globale beslutninger om investeringer i infrastruktur med hensyn til at holde fast i bestræbelserne på at begrænse den globale opvarmning til mindre end 2 grader celsius over det førindustrielle niveau".

Siden vedtagelsen af sektoraftalen i 2016 har gennemgribende analyser vist, at der hurtigt og i vidt omfang er brug for en udfasning af kulfyret kraftvarmeproduktion for at holde opvarmningen på under 2° C. Scenarierne er stort set konsekvente med hensyn til behovet for at lukke næsten alle kulfyrede kraftværker inden 2040. I henhold til sektoraftalens regler, der blev vedtaget i 2016, er det imidlertid stadig muligt at yde direkte og indirekte støtte til kulfyrede kraftværker. Der er derfor opstået et spørgsmål om konsekvens. Rådets arbejdsgruppe om eksportkreditter har siden 2020 arbejdet på et forslag til revision af sektoraftalen for at løse problemet.

3. DEN HOLDNING, DER SKAL INDTAGES PÅ UNIONENS VEGNE

Den 21. april 2021 forelagde Europa-Kommissionen på Unionens vegne deltagerne i arrangementet et forslag til revision af sektoraftalen, som oprindeligt blev drøftet og vedtaget i Rådets arbejdsgruppe om eksportkreditter. Forslaget lægger op til en global udfasning af eksportfinansiering af kulfyrede kraftværker. Mere specifikt opfordres der i forslaget til øjeblikkelig indstilling af offentligt støttede eksportkreditter og bunden bistand til:

– eksport af nye uformindskede kulfyrede kraftværker og dele heraf

– levering af udstyr til eksisterende uformindskede kulfyrede kraftværker til elproduktion, medmindre formålet med det leverede udstyr er

[4] Rådets afgørelse om oprettelse af en arbejdsgruppe til koordinering af politikken med hensyn til kreditforsikringer, kreditgarantier og finansielle kreditter (EFT 66 af 27.10.1960, s. 1339).

forureningsbekæmpelse og hverken medfører en forlængelse af kraftværkets brugstid eller en kapacitetsforøgelse, og

– eksport af varer og tjenesteydelser i forbindelse med udvikling, opførelse eller udvidelse af termisk kulminedrift og enhver form for transport, der overvejende anvendes til at transportere dampkul.

Formålet med dette forslag er at bygge bro mellem deltagernes tilsagn om at opfylde Parisaftalens langsigtede mål og de bestemmelser i sektoraftalen, som stadig gør det muligt at støtte eksporten af kulfyrede kraftværker og den globale værdikæde af kulfyret kraftvarmeproduktion. Forslaget er i fuld overensstemmelse med Den Europæiske Unions politiske prioriteter. Navnlig opfordrede Rådet for Den Europæiske Union den 25. januar 2021 i sine konklusioner om klima- og energidiplomati til en global udfasning af subsidier til miljøskadelige fossile brændstoffer efter en klar tidsplan og en resolut og retfærdig global omstilling til klimaneutralitet, herunder en udfasning af kul med uformindsket CO2-udledning i energiproduktionen, og – som et første skridt – et øjeblikkeligt stop for al finansiering af ny kulinfrastruktur i tredjelande.

Da det er afgørende, at OECD's eksportkreditsamfund i tilstrækkelig grad gennemfører klimapolitiske mål i arrangementets regler og i praktiske foranstaltninger, vil Den Europæiske Union presse på for at opnå enighed om denne udfasning på de kommende møder. Flere andre deltagere vil ganske sikkert også bevæge sig i samme retning (hovedsagelig Det Forenede Kongerige, Canada og USA), og andre (Korea og Japan) meddelte i år, at de vil ophøre med at yde støtte til uformindsket international kulfyret kraftvarmeproduktion. Hvis forhandlingerne bærer frugt, kan deltagerne blive opfordret til at vedtage ændringer til sektoraftalen — og eventuelt til en række artikler i arrangementet for at afspejle revisionen af sektoraftalen— på et af deres næste møder, eventuelt på et ekstraordinært møde mellem deltagerne forud for COP26 i september eller oktober 2021. På denne baggrund burde Den Europæiske Union være i stand til at tage stilling til revisionen af sektoraftalen rettidigt.

4. RETSGRUNDLAG

4.1. Proceduremæssigt retsgrundlag

4.1.1. Principper

I henhold til artikel 218, stk. 9, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) vedtager Rådet afgørelser om "fastlæggelse af, hvilke holdninger der skal indtages på Unionens vegne i et organ nedsat ved en aftale, når dette organ skal vedtage retsakter, der har retsvirkninger, bortset fra retsakter, der supplerer eller ændrer den institutionelle ramme for aftalen".

Begrebet "retsakter, der har retsvirkninger" omfatter retsakter, der har retsvirkninger i medfør af de folkeretlige regler, der gælder for det pågældende organ. Det omfatter også instrumenter, der ikke har bindende virkning i henhold til folkeretten, men som "vil kunne få afgørende indflydelse på indholdet af de regler, der vedtages af EU-lovgiver"[5].

4.1.2. Princippernes anvendelse på det foreliggende tilfælde

Den påtænkte retsakt vil kunne få afgørende indflydelse på indholdet af EU-lovgivningen, nærmere bestemt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1233/2011 af 16. november 2011 om anvendelse af visse retningslinjer for offentligt støttede eksportkreditter og om ophævelse af Rådets afgørelse 2001/76/EF og 2001/77/EF. Det skyldes, at det i artikel

[5] Domstolens dom af 7. oktober 2014, Tyskland mod Rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, præmis 61-64.

2 i denne forordning hedder, at: "Kommissionen vedtager delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 3 vedrørende ændring af bilag II som følge af ændringer af retningslinjerne, hvorom deltagerne i arrangementet er nået til enighed". Dette omfatter ændringer af bilagene til arrangementet.

Det proceduremæssige retsgrundlag for den foreslåede afgørelse er derfor artikel 218, stk. 9, i TEUF.

4.2. Materielt retsgrundlag

4.2.1. Principper

Det materielle retsgrundlag for en afgørelse i henhold til artikel 218, stk. 9, i TEUF afhænger hovedsagelig af formålet med og indholdet af den påtænkte retsakt, hvortil der skal indtages en holdning på Unionens vegne. Hvis den påtænkte retsakt har et dobbelt formål eller består af to elementer, og det ene af disse formål eller elementer kan bestemmes som det primære, mens det andet kun er sekundært, skal den afgørelse, der vedtages i henhold til artikel 218, stk. 9, i TEUF, have et enkelt materielt retsgrundlag, nemlig det, der kræves af det primære eller fremherskende formål eller element.

4.2.2. Princippernes anvendelse på det foreliggende tilfælde

Den påtænkte retsakts primære formål og indhold vedrører eksportkreditter, som hører under den fælles handelspolitik. Det materielle retsgrundlag for den foreslåede afgørelse er derfor artikel 207 i TEUF.

4.3. Konklusion

Retsgrundlaget for den foreslåede afgørelse bør være artikel 207, stk. 4, første afsnit, i TEUF sammenholdt med artikel 218, stk. 9, i TEUF.

2021/0235 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne af deltagerne i arrangementet vedrørende offentligt støttede eksportkreditter i den skriftlige procedure for så vidt angår en revision af sektoraftalen om eksportkreditter til projekter vedrørende kulfyret elproduktion i bilag VI til arrangementet

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 207, stk. 4, første afsnit, sammenholdt med artikel 218, stk. 9,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Retningslinjerne i arrangementet vedrørende offentligt støttede eksportkreditter ("arrangementet"), herunder sektoraftalen om eksportkreditter til projekter vedrørende kulfyret elproduktion ("sektoraftalen"), som findes i bilag VI til arrangementet, er blevet gennemført ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1233/2011[6] og dermed gjort juridisk bindende i Unionen.

(2) I overensstemmelse med artikel 6 i sektoraftalen bør deltagerne i arrangementet revidere sektoraftalen med det formål yderligere at styrke dens vilkår og betingelser med henblik på at bidrage til det fælles mål om at imødegå klimaændringer og fortsætte udfasningen af offentlig støtte til kulfyrede kraftværker.

(3) Den påtænkte afgørelse om en revision af sektoraftalen bør være i overensstemmelse med Den Europæiske Unions internationale forpligtelser i henhold til Parisaftalen og Unionens klimapolitik.

(4) Rådet for Den Europæiske Union opfordrede i sine konklusioner om klima- og energidiplomati af 25. januar 2021 til en global udfasning af subsidier til miljøskadelige fossile brændstoffer efter en klar tidsplan og en resolut og retfærdig global omstilling til klimaneutralitet, herunder en udfasning af uformindsket kul i energiproduktionen, og – som et første skridt – et øjeblikkeligt stop for al finansiering af ny kulinfrastruktur i tredjelande.

(5) Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne med vedrørende revisionen af sektoraftalen om eksportkreditter til projekter vedrørende kulfyret elproduktion, bør fastlægges, da den påtænkte afgørelse, som skal vedtages af deltagerne i arrangementet, får bindende virkning for Unionen og vil kunne få afgørende indflydelse på EU-lovgivningen i medfør af artikel 2 i forordning (EU) nr. 1233/2011 —

[6] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1233/2011 af 16. november 2011 om anvendelse af visse retningslinjer for offentligt støttede eksportkreditter og om ophævelse af Rådets afgørelse 2001/76/EF og 2001/77/EF (EUT L 326 af 8.12.2011, s. 45) ("forordning (EU) nr. 1233/2011").

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

I bilaget fastlægges den holdning, der skal indtages på Unionens vegne vedrørende revisionen af sektoraftalen om eksportkreditter til projekter vedrørende kulfyret elproduktion, som fastsat i bilag VI til arrangementet om offentligt støttede eksportkreditter.

Artikel 2

Unionens repræsentanter kan godkende ændringer af bilag VI til arrangementet vedrørende offentligt støttede eksportkreditter, som er i overensstemmelse med retningslinjerne i bilaget, uden at Rådet træffer yderligere afgørelse.

Artikel 3

Fremsættes der på eller inden et møde mellem deltagerne nye forslag vedrørende indhold i bilaget, som der endnu ikke er fastlagt en EU-holdning til, fastlægges Unionens holdning ved EU-koordinering, inden deltagerne opfordres til at vedtage en ændring af arrangementet. I sådanne tilfælde skal Unionens holdning være i overensstemmelse med eksisterende politikker og lovgivning.

Artikel 4

Denne afgørelse er rettet til Kommissionen.

Udfærdiget i Bruxelles, den […].

På Rådets vegne
Formand